

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 10 sierpnia 2018 roku, powódka M. J. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie w nim, że strona pozwana - I. P. (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w likwidacji ma zapłacić na jego rzecz kwotę 1 610 880, 49zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 lipca 2014 r. roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

(pozew - k.3-6)

W dniu 22 listopada 2018 r. w sprawie I NC 569/18 Sad wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty – k. 70)

W ustawowym terminie pozwany wniósł zarzuty od nakazu zapłaty podnosząc zarzut niedopuszczalności drogi sądowej, a gdyby zarzut ten nie został uwzględniony wnosząc o oddalenie powództwa w całości, gdyż wierzyciele funduszu winni być zaspokajani proporcjonalnie.

(zarzuty - k. 72-77)

Postanowieniem z dnia 13 marca 2019 roku, sąd prawomocnie oddalił zarzut niedopuszczalności drogi sądowej.

(postanowienia sądów obu instancji – k. 180 i k. 232)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka zakupiła jednostki uczestnictwa pozwanego funduszu za łączną kwotę 3 954 635,69zł (1 500 000 zł + 450 000 zł + 2 000 000 zł + 4 635,69 zł) za pośrednictwem (...) Banku (...) SA Oddział w Ł.. Zlecenia zostały zrealizowane w dniu 24 i 30 kwietnia oraz 26 i 29 maja 2019 r.

(zlecenia i dowody zakupu – k. 8, 9,10 i 11)

Natomiast w dniach 25,26 i 30 czerwca 2014 r. powódka zleciła sprzedaż jednostek uczestnictwa za łączną kwotę 4 135 415,56 zł (200 000 zł, 300 000 zł, 200 000 zł, 3 135 415, 56, 300 000zł)

(zlecenia oraz potwierdzenie transakcji odkupienia jednostek uczestnictwa – k. 12 – 20 oraz **k. 69**)

Zgodnie z postanowieniami Rozdziału III punkt 6.4 prospektu informacyjnego, wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa następuje niezwłocznie począwszy od następnego dnia roboczego po dniu wyceny, a w którym miało miejsce odkupienie jednostek, wypłata następuje przelewem bankowym.

(prospekt informacyjny – k. 28-47, powołany punkt – k. 35)

Pozwany nie dokonał zapłaty w umówionym terminie wskazując na przemijający brak środków. Nie kwestionował swojego długu wobec powódki.

(korespondencja stron 4 i 9 lipca 2019 r. – k. 56,57)

Pozwany w dniach 24 sierpnia 2016 r., 30 czerwca 2017 r., 24 listopada 2017 r., 21 lutego 2018 r. i 6 czerwca 2018 r. wypłacił powódce łącznie 2 524 535, 07 zł (1 640 075,02zł, 295 213,50zł, 194 840,91 zł, 275 808,14 zł i 118 597,50 zł)

(Historia rachunku – k. 21-27)

Decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 7 października 2014 roku, cofnięto I. P. (...) zezwolenie na prowadzenia działalności przez zarządcę funduszu – (...) S.A. W dniu 8 stycznia 2015 roku nastąpiło otwarcie likwidacji funduszu. Likwidatorem został (...) Bank (...) SA.

Na dzień otwarcia likwidacji wobec Funduszu istniały wierzytelności wynikające z niezrealizowanych dyspozycji umorzenia jednostek uczestników funduszu P. oraz wierzytelności wobec podmiotów świadczących usługi: agenta transferowego, audytora oraz depozytariusza. Wobec wierzycieli będących uczestnikami Funduszu wypłaty następowały proporcjonalne. Depozytariuszowi (czyli bankowi, który prowadzi likwidację funduszu) początkowo wypłacano wierzytelności w 100%, jednakże po kontroli Komisji Nadzoru Finansowego, która miała miejsc w 2016 roku (w ramach zaleceń pokontrolnych, Komisja Nadzoru Finansowego nakazała Likwidatorowi równe traktowanie wszystkich wierzycieli Funduszu) wypłaty są proporcjonalne – depozytariusz jest traktowany tak jak uczestnicy Funduszu. Wobec agenta transferowego i audytora wierzytelności wypłacane są w 100%.

Kwoty przekazywane wierzycielom – uczestnikom Funduszu, są wypłacane bez odsetek, ale zdarzało się w przeszłości, że wierzyciele w toku likwidacji otrzymywali kwoty z odsetkami.

(...) Bank (...) pobiera w ramach likwidacji osobne wynagrodzenia – jako likwidator i jako depozytariusz.

Likwidacja Funduszu jest w dalszym ciągu w toku. Fundusz sprzedał aktywa łatwo zbywalne, pozostała do zbycia duża część aktywów trudno zbywalnych oraz nieściągnięte należności z innego funduszu, który jest obsługiwany przez inne towarzystwo. Obecnie z uwagi na pozbawienie licencji tego towarzystwa, przechodzi to na inny podmiot, co bardzo spowalnia cały proces. Wierzytelności spłacone są w wysokości ponad 50%. Do tej pory spłaty były dokonywane proporcjonalnie. Są już prawomocne wyroki na rzecz innych wierzycieli, jednak nie są realizowane z braku środków. Fundusz informował Departament Funduszy Inwestycyjnych (...), że nie może realizować wytycznych, co do proporcjonalnego zaspokajania wierzycieli z uwagi na wyroki sądu. Ustalono, że z wyroków prawomocnych będą spłacane całe kwoty, a pozostałe proporcjonalnie.

Poza zasadą proporcjonalności zaspokajani byli usługodawcy funduszu. (...) Bank (...) jest nie tylko likwidatorem, ale także depozytariuszem. Obecnie z tego tytułu nie pobiera wynagrodzenia. Likwidator kwestionuje prawo wierzycieli do odsetek, kierując się zasadą równomiernego zaspokojenia wierzycieli. Problemem jest brak jednoznacznych regulacji prawnych. Przeciwno (...) jako depozytariuszowi było prowadzone postępowanie administracyjne, w którym nałożono karę, ale sprawa nie jest prawomocnie zakończona.

(okoliczności bezsporne, a nadto zeznania świadka K. A. na rozprawie 20 listopada 2019 r. – protokół skrócony k. 244-odwrot -245).

Stan faktyczny w sprawie nie jest sporny. Spór w sprawie ma charakter wyłącznie prawny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzuty od nakazu zapłaty nie okazały się zasadne, co skutkowało utrzymaniem w mocy nakazu zapłaty w całości.

Roszczenie powódki wynika z bezspornego faktu, iż była uczestnikiem pozwanego funduszu inwestycyjnego i nie otrzymała w umówionym terminie wypłaty należności z tytułu odkupu jednostek uczestnictwa.

Fundusz inwestycyjny, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1355 z późn. zm.), jest osobą prawną, której przedmiotem działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze proponowania nabycia jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych w określone w ustawie papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe. Uczestnikami funduszu są między innymi osoby fizyczne na rzecz, których w rejestrze uczestników funduszu są zapisane jednostki uczestnictwa.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 powołanej ustawy, jednostki uczestnictwa reprezentują prawa majątkowe uczestników funduszu. W doktrynie zauważa się, że jednostki uczestnictwa nie mają postaci materialnej i stanowią jedynie zapis księgowy w rejestrze uczestników funduszu. Jednostki uczestnictwa nie mogą być przedmiotem obrotu między uczestnikiem, a osobą trzecią jednakże na żądanie uczestnika fundusz jest zobowiązany odkupić je od niego.

Zgodnie z postanowieniami Rozdziału III punkt 6.4 prospektu informacyjnego, wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa następuje niezwłocznie począwszy od następnego dnia roboczego po dniu wyceny, a w którym miało miejsce odkupienie jednostek, wypłata następuje przelewem bankowym

Powódka – z racji wystąpienia z żądaniem zapłaty ceny, w związku z odkupieniem przez fundusz jednostek uczestnictwa bez wątplenia posiada status wierzyciela Funduszu. Mając powyższe na uwadze, zasadność dochodzonego pozwem roszczenia nie powinna budzić jakichkolwiek wątpliwości.

Od 8 stycznia 2015 roku trwa likwidacja I. P. (...). Stosownie do treści art. 249 w/w ustawy o funduszach inwestycyjnych, likwidacja funduszu inwestycyjnego polega na zbyciu jego aktywów, ściągnięciu należności funduszu, zaspokojeniu wierzycieli funduszu i umorzeniu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych uczestnikom funduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych.

Nie oznacza to jednak, jak chce pozwany - braku uprawnienia powódki do żądania całości swojej należności w obecnej fazie postępowania. Wobec braku odmiennych regulacji ustawowych, ewentualne zaspokojenie proporcjonalne winno mieć miejsce dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego. Trudno też mówić tu o naruszeniu zasad współzycia społecznego, skoro każdy z wierzycieli ma równe prawo do żądania zapłaty całości swoich należności. W ocenie sądu przepisy o likwidacji funduszu nie wyłączają także art. 481 k.c. co do odsetek za opóźnienie w zapłacie. Również zatem w tym zakresie nakaz zapłaty podlegał utrzymaniu.